

פרוטוקול מס' 11/ג'

טיסיבת הוועדה לחינוך ותרבות התקיימה ביום ג',
ט"ז בטבת תשי"ד - 22.12.1953 בשעה 11.00.

משתתפים:

- א. ריטלט - ס"ס היו"ר.
- ס. אונא
- ס. ארם
- ח. בוגר
- א. ברטן
- א. כלפון
- ז. כפרית
- י. סטילנסקי
- ז. דוזנברג
- א. רזיאל-נאור.

חסרים:

- ז. בן-יעקב
- ק. כהנא
- ד. נצר
- ז. פרסיץ
- ר. צברי

מוזמנים:

- ס. אבידור - סגן מנהל הכללי של משרד החינוך ותרבות
- ר. סטנר - היועצת המספטית של משרד החינוך ותרבות.
- ז. בבלי - מנהלת מחלקת המזונה במשרד החינוך ותרבות.

נציגי הנהלת הטכניון:

- י. דורי - מנהל הטכניון.
- ז. סלון - חבר ועד המנהל ויו"ר ועד הכספים של הטכניון.

סדר-היום:

- א. הופעת נציגי הנהלת הטכניון.
- ב. סיום הדיון בספעי ההזנה הארצי.

=====

היו"ר א. רימלס:

פרחה את הישיבה.

בישיבה הקודמת מסרת, כי באי-כוח
אגודת הסטודנטים של הטכניון פנו אלינו וביקשו להרמיץ בפני הרועדה
לחינוך ותרבות על-מנת שהיא תתערב במצב שנוצר בטכניון בקשר להעלאת
שכר הלימוד ועמדת הסטודנטים בנידון זה. החיצוני עם חברי הרועדה
וסיכמו: א) הרועדה תפנה במטלה להנהלת הטכניון לדחות את הפסקת
הלימודים; ב) לבקש את הנהלת הטכניון להרמיץ בישיבתנו הקרובה
כדי שנשמע מפי אנשים מומחים על הרקע והמסיבות למצב שנוצר. עשיתי
שני דברים אלה. התקשרתי עם רב אלוף י. דורי ומסרתי לו על מטלתנו
של הרועדה. על כך הוא השיב שאיננו רואה כל אפשרות לכך, עד כמה
שהיא רוצה להענות למטלתנו, כי דבר זה מקמיד את הנהלתו במצב חסור:
התפתחות הנהלה כולה - כך אמר לי בשיחה מלפנייה שהייתה לנו.
הסברתי לו כי ועדת הבנסת בהתאם לסמכותה יכולה להביע מטלה. אין
לנו סמכות לכרף את דעתנו. לאחר שיחה מסוימת הביע רב אלוף י. דורי
את נכונותו להפגוש עמי לפני ישיבת הרועדה כדי להסביר את הרקע
והמסיבות למצב שנוצר. נפגשנו ביום א' אחר-הצהרים. לאחר שהלימודים
כבר נמסרו והעיונים הקדישו לכך מקום רב. מן העתים אתם רואי
ירדעים שקיבלנו חומר הסברה מאד הסטודנטים.

בראוני עתה לקדם במידה את רב אלוף
י. דורי. מנהל הטכניון רואה מן שלון בא-כוח הנהלת הקולטוריון
של הטכניון ונבקש מהם להסביר לנו את הרקע והמסיבות. לאחר מכן
נשאל שאלות ובישיבה הבאה נחזור ונדון בענין זה.

י. דורי:

אני מודה על שניתנה לנו ההזדמנות
להסביר לרועדה לחינוך ותרבות של הבנסת
את המתרחש עתה בטכניון. לפני-כן בראוני להציג עצמו: אני מאמץ
סדוקתור ביום לא יכול היה להגיע לכאן, הוא יושב-ראש הקולטוריון;
מר שלון, חבר ועד המנהל ויושב-ראש ועדת הכספים של הטכניון,
והנכחי - מנהל ויושב-ראש ועד המנהל. יוצא איפוא, כי אנו מייצגים
את מוסדות הטכניון. אני אשתדל למסור בחמייה את כל המתרחש מפני
שרוב הדברים נתפרסמו כבר במידה ניכרת.

הטכניון הוא בביכול מוסד פרטי. הוא
אמנת נחמד על-ידי הממשלה - עוד אכזב לדבר על כך - אבל למעשה
מוסד זה לא מבחינה פורמאלית ולא מבחינה מעשית איננו עומד לשום
ביקורת. לדעתי חשוב לדעת דבר זה, כי הוא אחד המוסדות להשכלה
גבוהה בארץ הזו. אבל למעשה אין לנו כחובת במדינה אשר לפנייה
יכול להכיר את חובותיו וארכיו ולקבל אישור למקורותיו, כי לי עצמי
ברור שכל מה שאנו עושים תואם את צרכי המדינה מחוץ שדבר זה לא
נבחן אף פעם. דבר זה מכורן גם כלפי מוסדות אחרים בארץ. אנו כמיטב
יכולתנו עושים את אשר נראה לנו כנכון. אבל את באמת נכון הדבר
מבחינה אבסורדית, לאור צרכי המדינה הכוללית - בנידון זה לא נוכל
לחרות דעה, כי איננו מומחים לכך. כל מה שאנו עושים נראה לנו
חשוב והכרחי. אולם הדברית לא נבחנו הבחנה מסלמית. לצערנו כל
התערלות האלה נמדדות אחר-כך בתוצאות תקציביות ואתה מביע לרגע בו
אתה קובע את אמטות ההוצאה למועל, או אי-אפשרות של הוצאה למועל.

החלטנו לפתוח שתי מחלקות חדשות, הנדסה
חקלאית והנדסה יצור. לא נדרשנו לעשרת זאת הלא לאחר בחינת האמצעים
וכל המתרחש בארץ, ראינו את הדבר בהכרחי. במובן שפעולות כאלה
כוללות הוצאות נוספות.

מבאן אני בא לתקציב הטכניון. התקציב
השנתן למקורותינו לשנת השי"ב - השי"ד גדל מסך של 1,400,000 ל"י
ל-1,900,000 ל"י. זהו גידול ב-500,000 ל"י. חלק ניכר מגידול זה חל
עקב ההתיקרות הכללית וחלק נכבד - לרגלי הסמירה על דמת הלימודים

י. דורי:

במכניזם נגם על-ידי תוספת מעולות שלט היו קודם לבן. אאיו נקודה אחת: הנהלה זו של המכניזם לא רק שבדעה לשמור על דמת הליכודים במכניזם, רמה שאינה נוספת מבחי-ספר אחריה הדומים למכניזם בחוץ-לארץ - לא מדבר על התרכיב ביותר; אלא החלטנו להקלות את הרמה הזו להתפתחות הכללית בשטח התכנולוגיה והמדעים המדויקים - מצד אחד, ומן הצד האחר - לרמה שתאמה לארכי הארץ המיוחדים. מכניזם שרמט הלימודים אריכה לעמוד על רמה גבוהה כפי שסכמולוגיה ומקצועות כאלה דרורים - אי-אפשר ללמוד בקרוסמנדנאיה, מקצועות אלה דורשים עבודה מעמית רבה, מעבודות התמכרות מסוימת מצד חבר המורים לחלמידיה בתומן אינדיבידואלי. אינני מקבל עלי למסוק, אבל יכול להיות שבמקצוע המסמטיה אפשר להסתפק רק בהראות ולא חסוב מה מספר השומעים; לכן מסמיק רק מרצה אחד. בטכנולוגיה זה כמעט בלתי אפשרי ובקיקר, לאחר סעובדים לעבודה מעמית. בעבודה העממית נמצאים הסטודנטים תחת הדרכה של אנשים בעלי מקצוע. כסובן שארנון זה דורש מספר מורים גדול יותר מאשר במקצועות עיוניים אחרים. וזאת מתוך השתימה ההכרחית להקלות את רמה המבנדס, שלא יהיה רק מהנדס, אלא שתיה לו ביקורת מסוימת רידיקות מתאמרות אחר-כך יוכל להיות יוצר בעבודתו. לכן הגרתי לקבל חינוך כסיסי מתדרגה ראשונה.

עם הכנס ההנהלה החדשה של המכניזם לנהלו קיבלו הדברים ביחוי מסעי ומספר המורים בכל הדרגות אריך היה לגדול היינו מוכרחים להגדיל את המעבדות והציוד שהיה עלוב עד לפני שנתיים וחצי האחרונות. כל התפקידים והתקורות טראינו נגד עינינו מקבלים כסופו של דבר את ביחוייה במספרים ותקציבים. לכן הלך התקציב שלנו הלך וגדול בתומן ניכר וזה בא עקב הסיבות שכבר עמדתי עליהן.

לדעתנו בשנת תשי"ד עלינו להשיג שלב של החפתחות שיימסך עוד 3 - 2 שנים עד אשר זה יגיע לנקודה שתניח את דעתנו מבחינת ההסתחות. אבל זוהי דעתנו ואיננו יכול לומר כי זה מה שנחוץ למדינת. אולם מאחר שההאחריות נוספת עלינו, נראה לנו הדבריה בהכרחיות.

אחד לתקציב ההתנסות - אלה הם סכומים ניכרים למדי והם לוקחים בחשבון את כל היררכיה. כל סטודנט עולה לקומה איבורית 1500 - 1400 ל"י לשנה, בלומר, סבבה זה עולה כל סטודנט למדינה או לציבור, או לעם היהודי ובמסך 4 שנים הוא עולה כ-6000 ל"י. ההכנסות שלנו באות ממקורות: א) אחזיל בגורם שהוא הורה הגדול ביותר - הממשלה, עלי לציין, כי הגידול בהקצבת הממשלה היה ניכר, ובקיקר, את מפוריה עם הסכומים שהממשלה נתנה לפני 3 - 4 שנים - זהו גידול ניכר. הקצבת הממשלה בשנת תשי"ד, זו האחרונה על-ידי הכנסת, מגיעה ל-700,000 ל"י, ביחס לתקציב הראות של 1,800,000 ל"י. אשתקד הגיעה הקצבת הממשלה לסך של 300,000 ל"י ולפני זה - ל-150,000 ל"י.

ב) אגודת דורשי המכניזם - סעיף זה מתחלק לשני סעיפים: אגודת דורשי המכניזם בארץ, ואגודת דורשי המכניזם בחוץ-לארץ. במידה שהדבריה נובעים לדורשי המכניזם בחוץ-לארץ יז לנו תקציב מיוחד וזהו הקרן דורשי המכניזם תורמים לה כדי לפתח את המוסד והסכומים הנדרשים מפורינייה אך ורק למטרות זו, למי רצון התורה ולמי הגדרתו ואין לנו כל אפשרות לאנות בזה ולא כלום. הייתי בארצות הברית 3 חדשים והתמונה ברורה לי למדי. בדרך כלל היהודים בחוץ-לארץ אינם שניה לבל הפעולות האלה, אבל בכל זאת ישנה דבריה הלוקחים את לבם, הדבר הלוקח את לבם הוא שכספם הולך לדברים בטייטיים. לדבריה אלה הייתי זומר שיש נותנים את כספי מוסד ההלכות. הם מתנגדים בכל חוקף שכספם ילך להוצאות שונות, כי הם רואים בתוך דבר שאינו כסיסי. אינני יודע היעד הקניינים באוניברסיטה. המכניזם עשה את פעולותיו בחוץ-לארץ רק בשנים האחרונות ודורשי המכניזם בקיקר תורמים את תרומותיהם

22.12.1953

הרשעה נציגי הנהלת הטכניון.

י. דורי:

לארכי מיתוח. כל חרומה היא לדבר מסוימת, אך למעבדה מסוימת - זהו שיטת העבודה שהונהגה שם. אני לפחות רק עודדתי אותה ללכת בכיוון זה.

כן ישנה סכומים הבאים מקרנות "הוולפאר פארנדס" אינה מוגדרת והולכים לצרכים שאנן פרטנו לכונן סכומים אלה הולכים להוצאת שוטפות. אגודת דורשי הטכניון בחוץ-לארץ מקבלת מקרנות ה"וולפאר פארנדס" בשנה זו 330,000 דולר. אני אגב הכנסתי את הקרן למיתוח מהקרן להוצאת שוטפות וכל פרוטה מוקדשת סה לדבר מסוימת ואסור לנו לגעת בכך. אשר לשער הניתן המורה הדולרים שבאים מקרנות ה"וולפאר פארנדס" - הצירוף שחזר לנו נקנה במטבע זר, כי כמילא לטוב קניית הצירוף אנו מכפיית ממטרד המוצר מטבע זר. לכן הסכום הזה של 330,000 דולר נמצא בתקציב לטוב קניות בחוץ-לארץ. יוצא איפוא, כי אין זה מטנה איזה שער יחשבו לנו.

אגודת דורשי הטכניון בארץ - אגודה זו קיימת כבר בארץ מספר שנים. אולם רק בשנתיים האחרונות הצלחנו להגיע לסכומים שהם פחות או יותר ראויים לתפוס מקום בתקציב. הטננו כאן סך של 70,000 ל"י. השנה יש סיכוי שנקבל - 180,000 ל"י כולל ההוצאות הכרוכות בקשר לפעולה זו. ההוצאות נערכות בסך של 30,000 ל"י. יוצא איפוא, כי יהיו לנו 150,000 ל"י. סכומים אלה באים מחובי התעסוקה הקואופרטיבים, מפעילי הקבלנים השונים וידידים אחרים. לדעתי, את הצירוף בארץ יבין שהחינוך הגבוה צריך להיות נתמך - נראים כאן סיכויים הרבים לעלות לסכום גדול יותר. מכל מקום השנה אין לנו מקום לחשוב על הכנסה גבוהה יותר בשטח זה.

מעיקף חשבון בתקציב ההכנסות היא - הסוכנות היהודית. לאחר חיפול ממועד למדי היא הקציבה סך של 150,000 ל"י לתקציב ההוצאות השוטפות שלנו.

אלה הם כל מקימי ההכנסה שלנו. עתה בא שכר הלימוד. שכר הלימוד שהיה נהוג בשנה שעברה היורה 8% מתקציב ההוצאה. בשנה שעברה הגיע שכר הלימוד ל-150 ל"י לשנה. השנה החליטה הנהלת הטכניון - כפי שאמכיר - להעלות את שכר הלימוד מחמת חוסר אפשרות לאזן את התקציב. אם מסכמים את המספרים - הרי בשנה חש"ד אה נקבל שכר הלימוד יהיה 200 ל"י. יגיע הגרעון לסך של 250,000 ל"י. אולם אין זה רק הגרעון של שנה חש"ד, אלא בכל שנה מצטבר גרעון, ואת נביא בחשבון את הגרעון של השנים שעברו יגיע הגרעון לסך של 570,000 ל"י ואז מתעוררת השאלה כיצד אפשר להיות. התשובה היא: באמת במקום ראוי-אפשר להיות. כאן יש מקיף ניכר של הפרשות המוסד לקופת הפנסיה והתגמולית שלהקובלים. מאחר שאלה הם כספים שאינם נמצאים בשליטת יום-יום-ירמי ואנו נזקקים לכסף זה, הרי במקום להכניס אותו לבנק שיהיה מומקד שם, החליטה ההנהלה על דעת יעד המנהל שלא להפריש את הסכומים האלה ולרשום אותם בחוב של הנהלת הטכניון למטרה זו.

נוסף לכך נמצאים כאן הלוואות למועדים ארוכים, אשר אינה לוחצית כרגע. כן יש לנו עדיין מטא-ומתן עם הממשלה; קיבלנו צירוף מקרן המלררה האמריקאית ועתה אנו משלמים את הרכיית ואת הסכום יהיה עלינו לשלם בשנים יותר מאוחרות. אולם אם לדבר על אותם הכספים שהמוסד זקוק להם בחיי יום-יום כגנת חש"ד, הרי יהיה עלינו לשלם גרעון של כ-220,000 ל"י מזומנים.

תמונה זו הייתה ברורה לנו עוד לפני החופש בשנה שעברה ונחשקנו כדי לאפשר לאזן את התקציב - דבר שייאפשר לנהל את העניינים במידה על-ידי ניצול קרדיטית שירכלר לעמוד לרשותנו. אותה טעה העלתה הממשלה את תקציבה ונתנה לנו סך של 450,000 ל"י. כאשר חזרתי מארצות הברית רמייתי שלא נוכל לפתוח את שנת הלימודים. אולם אחרי מטא-ומתן ממועד שהיה לנו עם שר החינוך והתרבות ועם שר האוצר

22.12.1953

הופעת נציגי הנהלת הטכניון.

דורי:

הובא הענין לוועדת הכספים של הכנסת יחד עם השרים הנוגעים בדבר והוחלט שתינתן לנו תוספת של 250,000 ל"י כדי לאפשר את פתיחת שנת הלימודים הנוכחית. חשבנו שיחד עם סעיפי ההכנסה האלה נוכל לעבור את השנה הזו, אם כי יהיה עלינו לסחוב גרעון לשנה שאחריה, עם כל זה בטבענו כל הזמן סלהעלות את שכר הלימוד מסום שקיווינו שאולי יתברר סעיף הכנסה נוסף. בדקתי את הדברים בקשר עם התמיכות שאנו מקבלים מארצות הברית. אולם שבועיים לפני תחילת הלימודים התברר שלא תהיה כל אפשרות לאזן את התקציב מבלי להעלות את שכר הלימוד. אזי באה ההחלטה להעלות את שכר הלימוד ולהעמידו על 200 ל"י לשנה ואז אפשר יהיה להתגבר על המצוקה בשנת תשי"ד, בתוספת של החלטה ברורה של ההנהלה שהיא תקציב 50,000 ל"י מתקציב ההוצאות לתמיכה בסטודנטים גזקקים. בשנה שעברה הקצבנו לתמיכה בסטודנטים גזקקים סך של 24,800 ל"י והשנה אנו נקציב 50,000 ל"י. תוספת זו פירושה 1000 סטודנטים שיהיו פטורים מהעלאה זו של 50 ל"י, או 250 סטודנטים שיהיו פטורים בכלל מסכר לימוד - לנו היתה ההחלטה בוועד המנהל. על החלטה זו טענו הסטודנטים את אשר טענו, ומאז התחילו להשתלשל הטאורעות האלה.

התנהל מסא-ומתן והענין נדון עוד פעם בוועד המנהל כדי לראות אם ישנה אפשרות להשיג סכומי כסף מסקורות נוספים כדי לא להציק לסטודנטים. אבל התברר באופן הברור ביותר כי אין לנו סיכוי לכך. יתר על כן, בימים הראשונים להתחלת הלימודים קיבלנו הודעה משר החינוך והתרבות, כי מהקצבת הממשלה בסך של 700,000 ל"י יקוצץ סך של 1050,000 ל"י. הודעה זו העמידה אותנו בפני מצב קשה ביותר, ועתה אם גם הסטודנטים יסלמו 200 ל"י לשנה - הדבר לא ימצא את פירונו מסום שלנו אין כל אפשרות למצוא קרדיטים נוספים כדי לנהל את הטוסד. אנו נמצאים היום בסוף חודש דצמבר וטרם שילמנו לעובדים ולסרצים את משכורת חודש גובמבר. ייתכן ונעמוד בפני שביתה של אלה שזכאים לקבל את משכורתם. מכל מקום לי ברור, כי מבלי כיסוי לני הטעיפים האלה בתקציב, אין אפשרות לנהל את העבודה.

התנהל מסא-ומתן סמוך עם הסטודנטים בשטח זה שנמשך עד אשר נאלצנו לבקוט באמצעי זה לאחר שהסטודנטים הודיעו בספורט שלא יתחייבו לשלם את שכר הלימוד שנקבע על-ידי ועד המנהל. המסא-ומתן האחרון עם הסטודנטים היה ביום ה', אף אוכל לסדרו לכם פרטים על הטעיפים שעליהם דובר. אולם מסא-ומתן זה לא הביא לכל מוצאות מסמיות והסטודנטים עומדים בסרובם. עמדת הסטודנטים כוללת לא כל כך את ענין שכר הלימוד, אלא היריעה רחבה יותר ונוסף לתביעות בשטח הכלכלי כמו, הטבת תנאי הסיכון וכל יתר הבעיות הכרוכות בחיי יום-יום, הרי סתלונה לכל הדברים האלה תביעות בשטח האקדמאי. נראה להם, כי זהו הסוסנט הסתאים לנצול דרישות אלה. אינני בא לחוות דעה אם תביעותיהם בשטח הכלכלי ניתנות לפתרון או לא. סכל מקום הנהלת הטכניון חושבת, כי לא בא בחשבון שהטכניון יקבל על עצמו, במצבו הכספי, לפתור גם את הבעיות הכספיות של הסטודנטים, כמין מסעדה ועוד. אני אינני רואה אפשרות לכך. ייתכן ובמסגרת הסדלנה אפשר יהיה לפתור את הבעיה הזו. אולם לי לא ידועה כל כתובת שאפשר יהיה לקבל ממנה סכומים.

הבעיות האקדמיות הם בשטחים כאלה שהנהלת הטכניון לא תיכנס בהם לדיון עם הסטודנטים מפני שהן נובעות לרמת הלימודים והרמה המקצועית של הטכניון. הם היו יכולים להגיש את בקשותיהם. אולם בשום פנים ואופן לא תיכנס הנהלת הטכניון בבירורים עם הסטודנטים כיצד יי לנהל את הלימודים בטכניון.

22.12.1953

הופעת נציגי הנהלת הטכניון.

י. דורז:

הטעם הוא כזה שמיום א' בפסקו הלימודים ואנו נמצאים בבחינת פוסטי רגל - כזה הוא הטעם. לכן אני חוזר ואומר, כי מבלי שיובטח סכר הלימוד, ומבלי שהמסמלה לא תחזיר את אשר קיצצה לא נוכל לנהל את שנת הלימודים כפי שחשבנו בראשית השנה.

ה. בוגר:

במידה שנפגשתי עם חניכים שלי הלומדים בטכניון, הרי אין הם מתאזנים פל- כך על הסיכון והסכנה כמו הסטודנטים בירוסלים. אולם למה לקטר את קיום הלימודים בסנה זו בסך של 25,000 ל"י מסום שזהו ההבדל. אתם הוספתם לתמיכה לסטודנטים, הרי אפשר לומר לא מעוקצך ולא מדובטך. אתם דרשתי הוספה של 50 ל"י לכל סטודנט, זוהי בערך תוספת של 70,000 ל"י ולעזרה הוספתם סך של 25,000 ל"י, האם זוהי הסאלה? הן סחר תוכלו לדרוש גם 250 ל"י לשנה סכר לימוד. אולם הטכניון אינו יכול לחיות דק על סכר לימוד. סכר הלימוד מהווה בתקציבכם דק 8% לכן אל תעמידו את הסאלה כאילו זה ענין של לחץ על הסטודנטים מסום שזה לא יתן את הפתרון. עליכם לעמוד על כך שהמסמלה תסלח את אשר הבטיחה, אבל אין זה ענין הסייך לסטודנטים מסום שהם היו רוצים לעזור לכם.

ט. ארם:

אני מבין שכל ההפרט מסתכם בסך של 95,000 ל"י, כי כאן ישנה ההנחה לסטודנטים בסך של 25,000 ל"י. מדוע צריך היה לדחוף את הסטודנטים לסביטה, בטקום זה היה הטכניון כולו יחד עם הסטודנטים מקיימים סביבת סולידריות על אשר המסמלה לוקחת מהם סך של 100,000 ל"י? זה היה בוודאי יותר אפקטיבי ויותר סולידארי.

הייתי רוצה לדעת מהן התביעות האקדמאיות, כי הייתי היצה לדעת מה עוד יכול לקרות לאחר שיגמר ענין סכר הלימוד.

מדוע לא הזעקתם את המסמלה וחייבתם עד אשר יוסבר רגש הוועדה פנה אליכם, מדוע לא געיתם כאשר הוא הציע שלא להפסיק את הלימודים ולא פניתם לוועדה לחינוך ותרבות של הכנסת, ייתכן ואנו היינו נותנים כתף בגד המסמלה? מדוע הענינים התגלגלו בצורה כל-כך אומללה ההורסת את כל הרקע שישנו בארץ, גם לגבי דרישת הטכניון.

האם אינכם סבורים שהענין יכול לסטס סכסול יותר רציני לגבי פרטת הטכניון בחוץ-לארץ מאשר סידור הענין כולו?

ז. כפרית:

מהו ההרכב הסוציאלי של הסטודנטים, כמה מהם זקוקים לעבודה, מחפשים עבודה, מתפרנסים מעבודה? כמה מהם תושבי חיפה וכמה מהם אנשי חוץ הזקוקים גם לשלום סכר דירה. מה מידת ההשתתפות של חיפה ושל עיריית חיפה, ובמידה מידה היא דואגת לחינוך הגבוה של בנייה?

ח. ברטן:

סטענו כאן סאחוז סכר-הלימוד בתקציב הטכניון מגיע ל-8%. מהו האחוז שהעלאה החדשה בסכר הלימוד תביא?

22.12.1953

הופעת נציגי הנהלת הטכניון.

א. ברטן:

האם הנהלת הטכניון אינה חושבת שהיום אחרי שני ימי הפסקת הלימודים, שתגובת ההנהלת לגבי עמדת הסטודנטים היתה פזיזה מדי ויש להפסיק את הסביטה תיכף וסיד, זאת אומרת, סחר בבורק?

א. כלפון:

מן הסתפרים בהם נקב רב אלוף י. דורי אני למד שהגידול בתקציב בסנת תס"ג - תס"ד היה בחצי מליון לירות. השתתפות הסטטלה לאחר ההורדה מגיעה ל-600,000 ל"י; דורטי הטכניון מסתתפים בסך של 80,000 ל"י; הסוכנות היהודית - ב-150,000 ל"י; ואם לחשב את ההכנסה מסכר הלימוד לאחר סטספר הסטודנטים גדל הסנה מ-1200 ל-1400, ויסנה עוד הכנסה מה"וולפאר פאונדס" בסך של 330,000 דולר - בו בזמן שהגידול בתקציב הטכניון הוא רק ב-500,000 ל"י. מדוע המצב הכספי הוא מה סמור סצריך היה להביא בעקבותיו סגירת הסוסד?

ד. רוזנברג:

ברצוני להבהיר נקודה אחת: סטענו סל סטודנט עולה לציבור ב-1500 ל"י לסנה, אבל הוא גם סילם 150 ל"י לסנה, האם אפשר עתה לבוא לטסקנה סהוא עולה 1650 ל"י?

לא

י. דורי:

א. רזיאל-נאור:

אסר לטיבן סל הדריסות האקדמאיות סל הסטודנטים ולעמדת הטכניון לגבי דריסות אלה. סלום סה עומדת ההנהלה סלא לדון עם הסטודנטים על הדריסות האלה?

י. סטילנסקי:

בקסר לאותם הדברים המדעיים סהסטיע כאן רב אלוף י. דורי, האם סציאותה סל סועצה לסוסדות ההסכלה הגבוהה היתה בסקרה זה סקילה על הלבטים להתאמת תפקידי הטכניון והדריסות הלאומיות סצד אחד, זמן הצד האחר - ליצירת נוהג אקדמאי ויחסים בהחזקת הסוסד. אם היתה קיימת סועצה כזו, האם היה הדבר גורם להקלה או סאין לקסור בכך דבר?

אנו קיבלנו סספרים סונים סהאוניברסיטה וכדי להסוותם הייתי רוצה לדעת סהו האחוז הכללי סמוצא לטסכורות להוראה וסהו האחוז להחזקת האדמיניסטרציה סל הסוסד?

האם גם אצלכם יסנה עזיבת פרופסורים את הסוסד לאור תנאים בלתי נוחים ובלתי הוגנים לדעת הפרופסורים בהתאם לטעמדם?

הינ"ר א. רימלס:

היינו סעונינים לדעת סהו אחוז הסטודנטים סביקסו אסתקד סטיפנדיות והלוואות? כי הסכום סל 24,500 ל"י כולל גם הלוואות וגם סטיפנדיות; והאם כל הסכום סעמד לרסות ההלוואות והסטיפנדיות - נוצל?

הסטודנטים סוענים בתזכירם, כי ההלוואות סניתנות להם נגבות סהם לפני בחינות הדיפלום ואינן ניתנות להם עד אסר יעמדו ברסות עצמם מבחינה כלכלית, אלא עוד בהיותם סטודנטים, לפני הבחינות גונים סהם סך זה.

היו"ר א. ריטלט:

האם גם אסתקד היתה התחייבות בכתב של הסטודנטים, האם היה זה הנוהג תמיד בטכניון, או זה דבר חדש?

האם הנהלת הטכניון בסוּחה שאם הסטודנטים היו חותמים על ההתחייבות היתה שנת הלימודים מביעה לסופה?

אם מסרד החינוך והתרבות או מסרד האוצר היו מפסירים את ההקפאה של 105,000 ל"י, האם גם אז היה צריך בהעלאת שכר-הלימוד, או הנהלת הטכניון לא היתה דורסת העלאה זאת?

קראנו בתזכיר של אגודת הסטודנטים שבכל זאת ניתנו הבטחות, אם כי לא מחייבות אבל הבטחות על-ידי רב אלוף י. דורי לעשות טאטטים להרחיב את מסעדת הסטודנטים ולהקציב 5000 ל"י כדי לרכוש מסעדה זו. האם הבטחות אלה באו כדי להראות על כל הטאטטים לעשות דבר זה?

תהיה זו שאלה שאפשר לחלקה לסנייט. אולם ברצוני לשאול, האם לא חסבה הנהלת הטכניון לפנות לסטודנטים, לפני ההטבתה על סטך הרצון לרכוש את המסעדה ולנסות לפתור את שאלת הסיכון; האם לא כדאי לפנות לסטודנטים שיחזרו ללימודים ויקבלו את הסיכום שהוצע להם מצד ההנהלה, האם לא חסבה ההנהלה שכדאי לפנות לסטודנטים בסנייט?

מה דעת הנהלת הטכניון אם ועדה זו, או מספר מצוטצם של חברים מוועדה זו היו מפגישים את הנהלת הטכניון עם הסטודנטים כדי לפצוא טוצא מן הסבך, כדי לפצוא טוצא מן הטצב הפסיכולוגי שנכנסו בו; מה דעת הנהלת הטכניון על יזפה כזו?

א. כלפון: האם בעטמה בדיקה מצד הנהלת הטכניון בקטר לכצבם הסוציאלי של הסטודנטים, ומה הוא אחוז הסטודנטים היכול לסלם שכר-לימוד בגובה של 200 ל"י לשנה.

ד. אבנדר: אטר להקצבת המססלה לטכניון - טתוך סך של 700,000 ל"י הוקפא סך של 105,000 ל"י, אבל הוא לא קוצץ, באטר לא סר החינוך והתרבות ולא סר האוצר רסאים לקצץ תקציב טאוטר על-ידי הכנסת, וועדת הכספים תדון בכך עוד הטבוט.

בעתונות נתפרסם כאילו הצעת הקיצוץ באה כדי להעביר כספים אלה לגני הילדים - אין לזה כל יסוד. הצעת הקיצוצים הכוללת סך של 105,000 ל"י באה כדי לכסות ברעונות שנתהוו בת"י-הספר היסודיים הנכללים בחוק לימוד חובה.

הודעה סליסית זו אין בה כל התחייבות והבטחה. אולם ברצוני לציין שתקציב הטכניון בסך של 1,900,000 ל"י לשנת הלימודים תמיד כולל שני חצאי שנת כספים של האוצר. כלומר אותם 700,000 ל"י, או 600,000 ל"י הם לתקופת הכספיית ב-30.8.54, שהיא מחצית השנה הראשונה של שנת הלימודים תשי"ד, והחלק האחר הוא לשנה הבאה. על כל פנים מסרד החינוך והתרבות כולל הקצבה גדולה יותר למוטדות ההסכלה הגבוהה, אם כי הדבר תלוי בכנסת אם היא תאטר זאת.

י. דורני:

השאלה, האם באמת צריך היה להביא
למספר זה בגלל שכר-הלימוד המסתכם
בסך של 70,000 ל"י - שאלה זו היא שאלה רצינית מאד והיא עסרה גם
בפנינו בהנהלה. אני חושב את כולנו לאנשים לא כל-כך פזיזים כדי
לא לטהר להיזקק לצעד כזה. אבל ישנם מצבים - וזה המצב בו אנו
נתונים - שסכומים מסויימים אשר באופן יחסי אינם כה גדולים הם
הקובעים את המצב. אני מודיע לכם שכל האפשרויות לקרדיטים נוצלו עד
אפט. אני מודיע לכם שאינני רואה כל מקום לסקור להכנסה נוספת מלבד
אלה שבידינו, אני מודיע לכם שאנו איננו יכולים לשלם לסטודנטים ולעובדי
וכטבאים לנהל מוסד חי פוכרחים לראות את כל הדברים האלה. ובעיקר
כאשר אנו מקבלים התחייבויות כספיות, לגבי אנשים הזכאים
לקבל זאת. היתה אמנם אפשרות להוריד את הסך של 70,000 ל"י, וכפי
שחבר-הכנסת בוגר תאר כאן שהעלנו את הסכום הפוקצב להלוואות בסך
של 25,000 ל"י - גם הסטודנטים טענו טענה זו ואנו חשבנו אותה לבלתי
נכונה, מפני שעל-ידי כך אלה היכולים לשלם - ויש כאלה - אין
סיבה שלא ישלמו ובדרך זו ניתנת אפשרות של חלוקה נכונה יותר בקרב
הסטודנטים הניזקקים.

אשר למצב הסוציאלי של הסטודנטים,
יש לי תמונה מסויימת. אין ספק שזה מכביד על שלם. וכאן צי רוצה
לצרף שאלה נוספת והיא: מה יהיה בסנה הבאה? ייתכן ונצטרך בסנה
הבאה טוב להעלות את שכר-הלימוד, מפני שכל זמן שהסדינה או הכנסת
או איזה גוף אדסוריסטיבי בפדינה לא יאמר שיש ללמוד בסכום כזה וכזה.
הרי כיצד אנו יכולים לפתור את הבעיות האלה, ובעיקר עם היוקר
ילך ויאמיר, אם ההוצאות ההכרחיות לצרכי הלימודים יחייב לעשות
הוצאות נוספות - אזי אין ספק שהלימוד יהיה יקר יותר, אין ספק שהפרט
יצטרך לשלם זאת. אינני מתחייב על 200 לירות אלה הסנה, ייתכן
ובסנה הבאה יהיה שכר-הלימוד 250 ל"י, דבר ידוע הוא שבכל בתי-
הספר הטכנולוגיים הלימודים יקרים יותר.

המצב הסוציאלי, במידה שאפשר לספוט
טהסטטיסטיקה של תסי'ג המראה על מסלוח ידט של ההורים הוא: הורים
בעלי אלטנויות חופסיות מהווים 15%, בני הורים מעשיינים, סוחרים -
25%, טורים ופקידיים - 23%, בני פועלים - 21%, בלי פירוט - 16%.

אשר להרכב הסטודנטים: באים לחיפה
מתל-אביב - 37%, בני חיפה - 30%, טירוסלים לחיפה 8%, טטקוטות אחרים
בארץ - 25%.

נסאלה כאן שאלה מדוע לא פנינו
לפני כן. אנו פנינו גם לכנסת, פנינו לוועדת הכספים, בכך סיפלו
סד החינוך והתרבות וטר האוצר והדבר נמצא בסיפולה של ועדת הכספים
אשר ישבה איתנו חצי יום בטכניון וכתוצאה מפנייתנו בא מה שבא.
מסוט מה לא פנינו לוועדה לחינוך ותרבות - יאטרו לנו שזוהי הכתובת,
אזי נפנה אליה. עד היום לא נאמר לנו דבר זה ואין לנו כתובת
כיום במדינה ואין למי לפנות. היינו גם רוצים לסטוע אם מה שאנו
אומרים, זה נכון. אינני יודע אם המועצה העליונה לטוסדות ההסכלה
הגבוהה היתה פותרת את הדבר, אבל היא היתה כתובת ובעיקר, אם
היא היתה גוף אוטוריטטיבי היתה יכולה להטיל את מסקלה, אבל כיום
אין כדבר הזה. אחד הדברים שצריך למצוא את תיקונו הוא במדינה
תהיה כתובת על מדיניות הפעולה של האוניברסיטה או סוסדות אחרים.
אנו פנינו גם לעיריות, אבל הן אינן מסתתפות בסטיפנדיות.

י. דורי:

דיברתי על דורשי הטכניון בארץ בתוכף נכללות גם העיריות. עיריית תל-אביב תקציב אולי סך של 10,000 ל"י, הצטחה דומה יסנה גם מצד עיריית חיפה. אבל למעשה אין ההבטחה הסתמפות, אם כי מוצדק שהעיריות תסתפנה בענין זה. אולם בינתיים עיריית תל-אביב סקיטה אוניברסיטה בתל-אביב ותיתן גם תקציב לכך.

אינני יכול לתת הערכה להפסקת הלימודים עקב הטצב שנוצר. אולם לא רק סכר-הלימוד שהסטודנטים יסלמו - ילנה את הטצב אלא גם הסטסלה תנטל את ההקפאה. אחרי שבדקתי את החובות שלנו, נראה לי שאם שני הדכרים האלה יסודרו נוכל לעבור את הסנה בסדר. גם אנו יודעים שסנת הלימודים נופלת על שני תקציבים אבל בתביעה שנטסרה לנו להגיש את תקציבנו לסטסלה אין להעלות על הדעת תקציב גדול סזה שהיה בסנה שעברה. לא התחסנו בזה אם תהיינה הוצאות של החוצ שנובע ססך של 570,000 ל"י שצריך לסצוא להם איזה פתרון, איננו יכולים שנים רבות לחיות כך בסצב סקיים עתה, סל חידוש הקרדיטים, ססום שהיו אין לנו קרדיטים. זה חדשים שלא סלטנו לסורים ולעובדים, אזי גם סך של 70,000 ל"י גם כן כסף.

אסר להלוואות לסטודנטים - אני יכול לסטור לכם סספרים על הלוואות אלו סל הסנה שעברה. אנו הקצנו לכך סך של 24,500 ל"י. אגב, הפרוצדורה ופה אני רוצה לענות לסאלתו סל חבר-הכנסת ריטלס בקסר לסה שהסטודנטים ססרו, יש להבחין בין שני סוגי הלוואות. יש כאלה הניתנו סכלי לציינ סתי על הסטודנטים לסלם ואין סתניס את זה בזמן, לא לפני הבחיבות ולא לפני הדיפלום, אלא הודעתי באופן ברור שהפסוק הסדכר על הלוואות ססוג אחר: יש והסטודנט בא לקופה וצריך לסלם את סכר הלימוד ולא נקבעת פרוצדורה נוקסה, יסנה גטיסות גדולה בכך. אבל סכר הלימוד סל סטודנט שאיננו נזקק צריך סיפרע, אם לא יפרע, הוא אינו יכול לגשת לבחינות. אין זה אותן הלוואות, אלא דברים דגילים הקיימים יום-יום ואין לזה כל קסר עם הלוואות. לא אנו הקובעים להנהלת הטכניון את הלוואות. הלוואות ניתנות על-פי ועדה פריסטית אסר בה סיוצנת אגודת הסטודנטים וההנהלה. על כל בקסה דנים. לדוגסה, בסנה שעברה הוגסו 442 בקסות, היה זה 40% סכלל הסטודנטים ואוסרו על-ידי הוועדה 393 בקסות. 50 בקסות לא נענו. היו כירורים סוניס בקסר לכך. סך הכל סל ההנחות שניתנו בסנה שעברה היו בסך של 24,500 ל"י. ולא כל הסכום נוצל. לו הסטודנטים היו רוצים ומוצאים את האנשים הסתאיטים היינו נותנים גם להם. כ-33 איס נפסלו אז. כאשר סאלתי את הסטודנטים מדוע אין האחרים רוצים לקבל הלוואות, הם עו סאת הלוואות יש לסלם אחר-כך. אולם מדוע סהנדס הסקבל סיד ססכורת סל 250 ל"י לחדס לא יחזיר את הלוואה. תוך כדי הססא-והסתן אסרתי להם, אם הם אינם שבעי-רצון סן הוועדה הפריסטית, הצעתי סיוסב-ראש סל הוועדה יהיה סקרב הסטודנטים והוועדה תהיה סורכבת סאגודת גוטרי הטכניון והם יחלקו את הסכום סל 50,000 ל"י לפי ראות עיניהם.

אסר להתחייבויות - עד הסנה לא דרסנו כל התחייבות. אבל כאשר אסרו הסטודנטים שאינם רוצים לסלם, אזי היה צורך בהתחייבות. כאשר נטאלתי איזה התחייבויות נתנו לסטודנטים על-סנת לסנוע את הטגירה - הרי ביחס לססעדה הם אסרו שיש צורך בסך סל 5,000 ל"י כדי להוציאה סקבלן הסחזיק בה. אסרתי, כי על-אף הטצב הקסה אני סוכן לקחת הלוואה בסך זה וועד הסנהל סל הטכניון יאסר זאת. סלבד זה יש צורך בסך של 20,000 ל"י כדי לסדר צריפיים על-סנת להטיב את סצב הסיכון. אסרתי להם, כי אטם אינכם יכולים לדרוס שאתחייב בקסר לכך, אבל אפנה לדורשי הטכניון פה ובאטריקה ובבקס אותם באופן סיוחד, לרגלי ססיבות סיוחדות שיעסו סאטף ויגייסו

י. דורי:

סך זה. אני חושב שפנייתי פה נכונה תביא לתוצאות.

אשר לכעיות האקדמיות - אנו בטוח שלוש
השנים האחרונות נתנו דעתנו על כל הפצב האקדמי והפצב הסקצווי
בטכניון. בתקופה זו נעשו שינויים רדיקליים בכל שיטת הלימודים,
כי היא היתה על-סי שתכונת קונטיננטאלית שהיתה קיימת לפני 25 או 30
שנה. השתדלנו סמוך ביסוקים אלה להביא את הפצב לרמה יותר גבוהה
של הלימודים זה חייב לשנות את בחינות הדיפלומה ושינויים אחרים.
יסוד הדבר הזה סונח להסטודנט צריך ללמוד בטוח כל השנה. הוא
איננו יכול לבוא ולהתבטל, כי ישנם שני טובים של תלמידים. יש
כאלה אשר בטוח כל השנה אינם לומדים ואחר-כך חושבים שיש להקדיש
שני חדשים בסוף השנה לשבת על הכסא וללכת לבחינות ולעבור אותן
לפי הפצב. אולם בעיקר במקצועות טכנולוגיים נזקק הסטודנט לטיפול
אינדיבידואלי, כי בלעדי זה איננו מהנדס הראוי לשטח ואינו יכול
להיות בטור אט הוא איננו קטור בסדרים. בכל מקצוע ישנם תווים
וציונים ויחד עם הבחינה הם נותנים תמונה על הסטודנט. התקנות האלה
נהוגות לבני השנה הראשונה והשניה, בשנה זו. אנו מכניסים תקנון
זה באופן פרוברסיבי ולא בכת-אחת. דנו בתקנון זה רבות וכצאנו
שזהו הקו לפיו יתנהלו הלימודים בטכניון. בוודאי שבחינת
הסטודנטים הם דואים. סטודנט לפי הפוש האלטנטרדי. אולם
ענין זה חסור יותר כיום ובשכיל להשיג הישגים צריך לעבוד. לו
היתה אפשרות לתת לכולם סטיפנדיות כדי שהם יהיו פנויים ללימודים -
סה טוב. אולם אנו מחפשים את הסינטיזה. לא כל אלה שלומדים אינם
עובדים הרבה.

התוצאה שיעמדו בבחינות רק הסוכסרים ביותר ואלה הפחות סוכסרים -
יכסלו. כי יש להחליט, או מעוטרים על דמה סטוייכת או סכונתרים
עליה - אני סוכן לסמוע את דעתם, לסמוע את הצעותיהם. אבל אין זה
ענין היכול להקבע על-ידיהם. דבר כזה סוכרע בסינט. אפשר לסמוע
את הסטודנטים - כפי שזה היה בעבר זה יהיה גם בעתיד. אני סוכן
שכפני הסינט יופיע בא-כוח הסטודנטים ויטביר את עמדתם, אבל ההכרעה
תהיה בידינו.

אשר למספרים שנשטעו כאן - יש להביא
בחשבון שעלינו לשלם חובות. חבר-הכנסת כלפון סיכת כאן את ההכנסה
שלנו. אולם אם יש לנו גרעון של 570,000 ל"י שהצטבר, הרי אנו
עומדים בתשלום חובות סצריך לשלם בסעיפיה סטוייטים, לסרות סיס
לנו השנה הכנסות גדולות יותר.

סר שלונג:

לאחר שרב אלוף י. דורי סטר אינפורסציה
די ברורה בפי הענינים, אני רוצה להוסיף
סספר הערות על הרקע, כתורת חבר ועד המנהל. לא על נקלה, ולא
בלב קל החליט ועד המנהל על העלאת סכר-הלימוד, ולא בלב קל
החליט לעמוד על דריסה זו לסרות סכנת הסביחה שציפיינו לה סראס.

ברצוני להקדים הערה כללית. בטכניון
ועד המנהל אינו קורטוריון. המטכנס פעם בשנה וסאסר פחות
או יותר אוטומטית את הדין-וחשבון. כאחד חוותיסיס בוועד המנהל
ברצוני לציין שכל צוות החבריים של ועד המנהל סוכרע סאנסי ציבור
הלוקח חלק פעיל בחיי המוסד. לכן, לא בלב קל החלטנו על העלאת,
כי בלב כל אחד סאתנו סטון החזון של חינוך חינום, ובעיקר כאסר יודעים
סמצבו של הסטודנט אינו קל. ועד המנהל סוכרע סאנסיס שהיו פעם
סטודנטים. אולם בכל זאת באה ההחלטה על כך ססתי סיבות: 1. עם כל
סיעוט חלקו של הסכום הזה בתקציב הכולל של המוסד בכל זאת חלקו
גדול בגרעון המוסד, וסאחד שהדבר סטרדי אמתנו הוא - כיסוי הגרעון,

22.12.1953

הופעת נציגי הנהלת הטכניון.

מר טלון:

לא ראינו אפשרות לוותר על מקור הכנסה זה (2) משום שהרגשנו שאין להכחיש 200 ל"י השנה לעומת 150 ל"י בשנה שעברה, הרי אין זו העלאה של 33% לפי ערך הכסף, זו העלאה של 33% לפי טושגים תאורטיים; (3) מפני שמתוך ידיעת מצבם של הסטודנטים, הרי בשביל חלק גדול מהם זהו ענין גודל וטאמץ קשה. אולם עם זאת ישנו חלק אחר של הסטודנטים אשר אין כל סיבה ואין כל הצדקה שלא ישלמו את הסכום הזה.

רב אלוף י. דורי הביא לכם סטאטיסטיקה מן השנה שעברה וידוע שיסנו חלק לא קטן מן הסטודנטים שהם תושבי חיפה ובגרים בבית ובשבילם זהו הטכניון הלימודים לאחר בית-הספר התיכון. אם שכר הלימוד בבית-ספר תיכון עולה ב-30% על השכר המכסימאלי, הרי כמעט שאין זו העלאה והמצב איננו מצדיק לשחרר את כולם משכר לימוד. בשנה שעברה הגיע מספר הסטודנטים שהוריהם בעלי מקצועות חופשיים ל-40%, ואפילו אם אחוז זה מגיע רק ל-25%, הרי אין כל הצדקה לכך. דווקא מטעמים סוציאליים חשוב להעלות את הסכום הכולל ולתת הנחות וסטיפנדיות כדי לאפשר לנזקקים ביותר באמת להמשיך בלימודים לסרות העלאה, ומבלי לשחרר מן העלאה את אלה היכולים לשלם.

אשר לעניינים האקדמאיים - ועד המנהל בשנתליים האחרונות נתן את עיקר דאגתו להעלאת רמת הלימודים. אנו חושבים שכל פעולתנו סכונת לא רק להקניית הטכילה מקצועית לאותם הסטודנטים הלומדים, אלא גם לפיתוח המוסד בעוד מספר שנים ולתת הכשרה למספר גדול יותר של תלמידים וברמה גבוהה יותר. הטענה המפורטת של הסטודנטים: למה להגדיל את חבר הטרורים והפרופסורים, וטדוע להקים פקולטאות, תדחו דבר זה בינתיים אם אין כסף לעשות זאת ונחפז חסכוניות בסטח האקדמאי - גישה זו בעיני ועד המנהל פטולה מיטודה. אמנם בפקולטה החקלאית מצוטצם מספר התלמידים, אבל היא תתפתח. הלימודים בנויים מתוך הנחה שהסטודנט גוסר את חוק לימודיו תוך 4 שנים. אולם אם הלימודים גורמים עומס כזה לטטודנטים, הרי בעולם הגדול מקובל שתכנית הלימודים בבתי-הספר הטכניים הגבוהים היא כזו שנמשכת 5 שנים, על-כל-פנים הממוצע גדול יותר. רק לפני חדשים אחדים ביקרתי באחד מבתי-הספר הטכניים הטובים ביותר ובסמוצע גומרים שם את חוק הלימודים במסך 7 שנים. במידה שהלימודים מהווים פעטה על הסטודנטים, או אם מפני סמידת הכטרונות אינה מגיעה לדרישות, או מפאת מצבו הכלכלי המונע ממנו להתמסר, הרי הוא חייב להביא בחשבון סיגמור את חוק הלימודים לא ב-4 שנים אלא ב-5 או 6 שנים, ובלבד שיצא מן הטכניון אדם מושלם משום שאנו חושבים כי זהו תפקיד המוסד.

מדוע הסכמנו להביא את הענין יחד עם המנהלים להפסקת הלימודים, עד אשר נשמע ברורות שאותם 100,000 ל"י שעלינו לקבל מן המטטלה יוחזרו לנו. אנו טרם ויתרנו עליהם ונבלחם על-מנת לקבלם ואנו מקווים שנגייג זאת. המטטלה טרם הודיעה סופית כי סכום זה קוצץ, הסכום מוקפא לעת עתה. לכן לא חשבנו שיש מקום לקבל את הצעתו של חבר-הכנסת ארם שועד המגהל יכריז שביתה נגד המטטלה. אבל אם הסטודנטים מודיעים שהם לא ישלטו, רבותי, זהו מה שכתבנו, כי בהתחשב עם כל המסיבות לא נוכל להמשיך. אני מבין שזמנכם מוגבל, לכן אני מזותר על הערות נוספות.

חברת-הכנסת רזיאל-נאור עומדת על כך שהיא טרם קיבלה תשובה על הטאלה, מהן

היו ר. א. דיטלט:

הדרישות האקדמאיות.

הופעת נציגי הנהלת הסכניון.
סיום הדיון במפעל ההזנה הארצי.

י. דורי:
הם רוצים שאנו נותר, למשל, על התוים
במסך הסנה. ישנם מבחנים במסך הסנה ויש
מסקל לכל ציון וכולם יחד מצטרפים לציון סופי. סידור זה לא היה
קיים לפני-כן, והם אוטרים, למה להם זאת עתה. בתקופת הלימודים
ישנם מקצועות ראשיים וסבניים. לפי חוקה זו, אם מסודנט נכסל
ב-3 מקצועות ראשיים, אין לו תקנה ועליו לחזור על אותה סנה,
הם אוטרים למה להם זאת ומבקשים מועדים נוספים לבחינות.

היו"ר א. רימלט:
בסם הוועדה אני רוצה להודות לרב אלוף
דורי ולטר שלון על שהסבירו לנו את
המסיבות והמצב בטכניון. מחר נדון בבעיה זו.
(נציגי הטכניון עוזבים את הוועדה).

ב. סיום הדיון במפעל ההזנה הארצי:

גב בבלי:
חברת-הכנסת נצר סאלה מספר שאלות. היא
העירה, כי בטקום לנהל סטא-וסתן עם
הרטריות המקומיות על הסכטים טובים, היינו צריכים לפנות לכנסת
ולקבל הגדלה של התקציב, או לעשות גרעון. בקטר לגרעון, או למצב
הסטאטוס קוו - יש לנו כבר גרעון ואפטר לעשות זאת מבלי להכעיס
את סטרד האוצר. היינו צריכים לפנות לכנסת - גם את זאת עסינו.
אנו נפגסנו עם נציגי סטרד האוצר ועם יוסב-ראס ועדת הכספים פעמיים
ולא סצאנו אוזן קטבת. אולי בסנה הנאה יוטב המצב.

המטבח הלימודי יכול לכלול אותו מספר
הילדים כמו המטבח הבלתי לימודי. ההכנסות של המטבח הלימודי לא
יקטינו את האפטריות שלנו. המטבח הלימודי יכול לטפל ב-200 - 300
ילדים ואם בחוץ - גם ביותר. כן יש להבין, כי האוכל במטבח
לימודי מבוטל על-ידי מבטלת המטגיחה על הרמה, כמו בבית-החינוך
בצפון בתל-אביב. מכאן, כי המטבח הלימודי אינו מקטין את אפטריות
קליטת הילדים.

סקרים סוציאליים שאינם יכולים לסלם
את הסכום הדרוש להזנה, הם מסלמים 600 פרוטנות לחודס. ישנם
סקרים רבים שאנו מוותרים גם על סכום זה. העובדת הסוציאלית
של סטרד הסעד קובעת אם הילד יכול לסלם את הפרוטות האלה. למשל,
בטירה סאות ילדים אוכלים בחינם.

אטר להערתה שיש למצוא את האמצעים
כדי להרחיב את המפעל ולהזין גם את התינוקות. סתוך ידיעת המצב
הנוכחי לא ראינו אפטרות להרחיב את המפעל. יש למצוא את האפטריות
לכך בסנת התקציב הנאה.

חברת-הכנסת נצר אטרה, כי יש לרתום את
ארגוני הנסים למפעל זה - אני שאד מעודדת רעיון זה ואני חושבת
סזה רעיון היכול לסווך את ארגוני הנסים. עתה הבאתי רטיטה של
1400 תינוקות של קופת-חולים. אבל ישנן פניות נוספות לפחות לעוד
1000 תינוקות ולא נוכל להענות להן, הן מתחנות של סטרד הבריאות
והן סנקודות אחרות. יש צורך למצוא נכוונות מצד ארגוני הנסים
להרתם לפעולה זו, כי דבר זה יביא תועלת.

22.12.1953

סיום הדיון בפעל התזונה הארצי.

גב' בבלי:

חברת-הכנסת כפרית אטנם חזרה והדגישה,
 כי מטבח הלימודי חסוב, אבל שאלה אם בסדרה ואין אפשרות להקים
 מטבח לימודי, אם אפשר להסתפק בשיעורים לביסול. שיעורים אלה
 אינם תחליף למטבח הלימודי. דבר זה הוא אפשרי, אבל הוא גורם
 קשיים רבים מסוג סקסה למצוא מורה בודדת שתהיה סוכנה לנדוד ולתת
 שיעורים פה ושם. ברור, כי שיעורים אלה אינם בותבים אותן האפשרויות
 שיש למטבח לימודי מסוג שיש הבדל אם המלמידות מבטלות בכסויות
 גדולות או בכסות קטנה.

חברת-הכנסת כפרית אטרה סעד כמה שידוע לה
 מסרד בסעד לא הקטין את התסיכה. אולם מסרד הסעד אינו בותן תסיכה
 להזנת תינוקות בטיפול פתוח. מסרד הסעד בותן תסיכה למעונות של
 תינוקות. אבל פה מדובר על טיפול פתוח בתחנות של טיפת חלב אשר
 לסם מביאים את התינוקות רק לארוחה אחת.

חבר-הכנסת בוגר סאל מה יהיה בחודשי
 החופט. אני הסברתי כבר בפעם הקודמת שמצאנו פתרון זמני. הסנה
 שידרנו קיימות בזמן ססעיף זה כלל לא היה בתקציב שלנו. על-כל-
 פנים זו אחת השאלות שנצטרך למצוא לה פתרון בסנה הבאה. אנו מבקשים
 להכניס סעיף סיוחד לתקציב. גם אם נקבל הקצבה חודשית אחת, או
 פעמיים הקצבה רגילה, לא נוכל להזין אותו מספר הילדים הזקוקים
 סתוך אותם 60,000 הילדים, מספרם יכול להגיע לפחות ל-30,000
 ילדים. מאחר שההזנה בסיטנה היא יותר רחבה מן ההזנה הרגילה, כי
 סם יטבן סתי ארוחות - זה מגדיל את התקציב. אם נקבל את ההקצבה
 של חדשיים נוכל להזין בחודס סמחצית עד סני סליס של הילדים האוכלים
 בדרך כלל.

אשר לסאלתו של חבר-הכנסת ריטלט אשר
 ביקס פרטים נוספים ונתונים אחרים בקסר לתינוקות סרוצים להזין.
 הבאתי רסיסה הטראה ס-1400 תינוקות הם סטעס קופת-חולים. מספר
 זה של תינוקות אינו כולל את חיפה. כן יסנה מאן בקסה להוסיף
 עוד 1000 תינוקות.

היו"ר א. ריטלט:
 ברור, כי היקף העבודה של המחלקה הזו
 הוא ססובך, כי אין היא רק במסגרת
 מסרד החינוך והתרבות, כי המחלקה הזו סטפלת גם בתינוקות - סוג
 ילדים סמחויף לטיפולו של מסרד החינוך ותרבות.

דעתי האיסיית שיש לקבוע כאן סיוויין
 ביחס לתינוקות של סוסדות קופת-חולים ותינוקות מסרד הבריאות.
 תינוקות אלה שייכים לאוכלוסיה ספגרת ונחשלת סאר ולכן היה רצוי
 לחייב את סני הסוסדות לפתור את הבעיה. על-כל-פנים סלא יהיה כאן
 הבדל.

ס. רונגברג:
 אני מצטער סלא הייתי נוכח בזמן הדיון
 ואולי אסטיע עתה דברים סגברת בבלי
 ענתה עליהם. אולם יסנם מספר דברים סדאינים בכל הבעיה הזו ואני
 רוצה להצביע עליהם.

מן הסקירה של הגברת סתקבל הרוסס מסרד
 החינוך והתרבות הצליח לצססם את תקציב מסרד החינוך והתרבות, אף

22.12.1953

סיום הדיון במפעל ההזנה הארצי.

ט. ב.

ט. רוזנברג:

את מספר הילדים המקבלים אוכל והצריכים לקבל אוכל כפי שקיבלו זאת במסדר הסעד. אותה סעה קיבלו אוכל 80,000 ילדים ועתה מקבלים רק 43,000 ילדים ויגיעו עד ל-60,000 ילדים.

נוסף לכך הצביעו חברי הוועדה על האיסור בפתיחת המטבחיים והילדים לא קיבלו אוכל. גם העברה זו שנעשתה לרשויות המקומיות ולסועצות איזוריות - איננה חוסב שהדבר הוא לטובת הילדים בכל המקומות ואולי ברובם.

גברת בבלי אמרה שמסדר החינוך והתרבות איננו אחראי אם הסועצות האיזוריות נותנות אוכל לילדים או אינן נותנות, או לטיב הארוחה - חושבלי מדברים אלה צריכים לחדאגי אותנו. ייתכן ואין זו בעיה חינוכית, אבל זוהי בעיה גופנית, או בריאותית.

אשר לבעיית הסיעורים - הרי אין זו רק בעיה כיצד אוכל הילד, אלא מה הוא אוכל.

אשר לתינוקות - לפי הספרים סבידנו צריכים לאכול 6000 תינוקות. בהתאם לטעב הכספי, אפשר להוריד מספר זה עד ל-4000 תינוקות. אולם 6000 תינוקות אלה באמת נצרכים. אני יכול להבין שמסדר החינוך והתרבות אינו צריך לטפל בהם, אזי זו בעיה אחרת לגמרי. בעיה זו עטדה לפני ועדת לבון ואז התחייב מסדר החינוך והתרבות לטפל בהם וגם בזקנים בודדים שקיבלו את הזנתם, אשר מספרם מגיע רק לכמה מאות - הם כנראה יצאו לגמרי מתכנית זו.

לדעתי על מסדר החינוך והתרבות לחשוב על הדברים האלה, כי אם מקבלים את כל המחלקה להזנה, אזי על המסדר לקבל זאת לא רק מבחינה חינוכית, אלא בקיום טלא ובהיקף טלא.

גב' בבלי: אשר ל-80,000 הילדים שאכלו - אני רוצה להזהיר ולציין, כי לא סגרנו אף בקודה אחת טאלה שקיבלנו אחרי ה-1 באפריל. לפי הספירה שלנו היו רק 62,000 ילדים ולא 80,000. כנראה קיים איזה ליקוי סטטיסטי ועל חבר הכנסת רוזנברג לבדוק את הדברים. אנו בתחילת השנה חשבנו לצמצם את מספר הילדים האוכלים ב-2000. אולם עתה אנו טוב עושים על 62,000 ילדים. מכאן שאין כל הקטנה. אינני זוכרת שאמרתי שאיננו אחראים אם הילדים מקבלים את הארוחה. אני רק הצבעתי על ההסכטים שאנו עושים בסני מעיפים המבטחים לנו ביקורת על המפעל במצא ברשות מקומית, יש לנו אפשרות לפקח על הנוסאים באחריות, גם אם המפעל הועבר לרשות מקומית.

גם ביחס לתינוקות - לא סגרנו אף בקודה אחת ולא הקטנו בסום מקום את מספר התינוקות שניזונו. לפי ספירתי היו 1000 תינוקות והם מסייכים לקבל את הזנתם.

אשר לזקנים - ידוע לי שבסני מקומות יש מספר קטן של זקנים והם מסייכים לקבל את הזנתם והסידור לא נפסק. אולם מספרם אינו מגיע ל-100, זה מגיע רק לאיזה עשרות ורק בסני בקודות.

ט. ב.

הוועדה לחינוך ותרבות - 16 -
22.12.1953
סיום הדיון במפעל ההזנה הארצי.

האם ברור לכל, כי הסיכום לא ייעשה היום?

ט. א. ג.

הינ"ר א. ג. ריטלט:
אם חבר ועדה אחד מבקש לדחות את הסיכום -
צריך להענות לבקשתו, אם כי הייתי מעדיף
לעשות זאת היום. אולם מאחר שחבר הכנסת ארם עוכד על הצעתו, הרי
עלינו לדחות את הסיכום לטובע הבא ואז נצביע רק על הצעות הסיכום.

הישיבה נועלה בטעה 13.00.